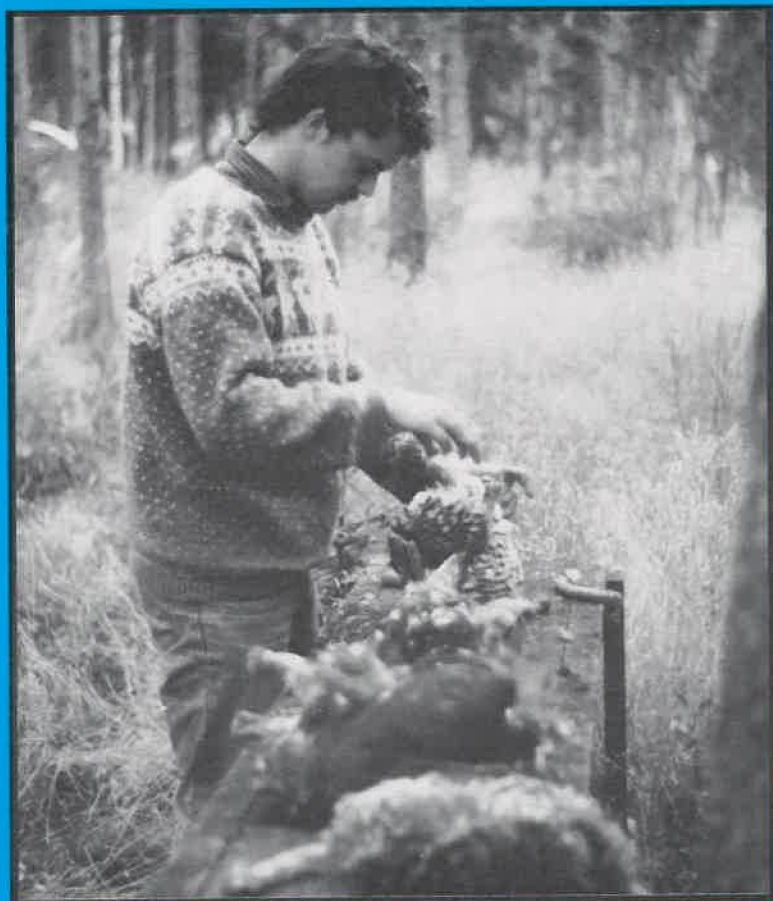

SPETS NYTT

NR. 3

1993

**NORSK SPESIALKLUBB FOR
FINSK SPETS OG NORRBOTTEN SPETS**

STYRE RÅD OG UTVALG 1993

	Adr.	tlf.:
Leder:		
Grete Waltoft	1930 Aurskog	63 86 46 90
 Styre:		
Nestleder:		
Atle Veddegjerde	3538 Sollihøgda	32 15 78 46
 Kasserer:		
Eskil Lorentzen	1890 Rakkestad	69 22 61 33
 Sekretær:		
Svein Heggedal	1954 Setskog	63 85 73 72
 Styremedlemmer:		
Asbjørn Nøstberg	7563 Malvik	07 97 72 75
Per M Korsmo	Ø. Lunden 8. 0594 Oslo	22 65 07 63
Roy Nilsen	Vestre Ådal 3500 Hønefoss	32 14 32 49
 Varamedlemmer til styre:		
1. Laila Kisen	2210 Granli	66 82 73 61
2. Even Knutsen	Lågenvn. 2600 Lillehammer	
3. Bjørnar Rasch-Nilsen	Langmyrvn.21 7112 Hasselvika	076 54 204
 Avlsråd:		
Karin Ruus.	Ask Gård. 1482 Nittedal	67 07 17 06
Per M Korsmo.	Ø. Lunden 8. 0594 Oslo	22 65 07 63
Rune Vesterbukt	8690 Hattfjelldal	087 85 218
 Jaktprøveutvalg:		
Roy Nilsen	V.Ådal 3500 Hønefoss	32 14 32 49
Dagh Bakka	2480 Koppang	62 46 30 08
Jancke Røed	2436 Våler	62 42 06 42
 Redaktør Spets Nytt:		
Atle Veddegjerde	3538 Sollihøgda	32 15 78 46
 Revisorer:		
Viggo Fjæraa.	Travløkka.3 1600 Fredrikstad	
Arne S.Bødtker.	Setravn.18. 0390 Oslo 3	
 Arrangementskomite Trøndelag:		
Tor Ivar Sundset		
Erling Karlsaune		
Bjørnar Rasch-Nilsen		

SPETS NYTT

MEDLEMSBLAD FOR NORSK SPESIALKLUBB
FOR FINSK SPETS OG NORRBOTTENSPETS

NR. 3 1993

LEDER

Vi er over halvveis i jakta, og samtlige medlemmer har nok av gode jaktminner og opplevelser, som kan tas frem på senvinteren, når de sitter rundt middagsbordet og nyter et godt tiur-måltid. For fryseren er nemlig stapp full av skogsfugl. Den stolte jeger kan fortelle om hvordan han snek seg frem mot losen som pågikk nærmere en time. Tiuren satt i en glissen furu, holdet var ca 30m. Løpsvelgeren på kombien ble stilt på rifla, og tiuren deiset i bakken til hunden og jegerens glede. Slike historier kan han fortelle i timesvis. Hunden har fungert perfekt, (etter god grunntrening) tilgangen på bra terreng har vært god, han har jaktet i et fylke hvor han selv kan velge den mest humane og sikre avlivningsmetoden. Slik er virkligheten for noen av oss, men alt for mange opplever dessverre noe annet. Tusenvis av kroner blir lagt ned i et terreng som utleieren sa var det beste skogsfugl-terrenget i dalen. Da vi kommer dit viser det seg at det meste av terrenget består av ungskog og svære hogstflater. Selv om vi er i et fylke hvor rifle er tillatt på fugl, nektes bruken. "Det er jo livsfarlig å drive å plaffe løs i vilden sky etter fugl, man vet jo aldri hvor kula vil dette ned", var grunneierlagets uttalelse. Vel, vel, jaktet skulle det. Hunden og jeger var fulle av jaktlyst, men etter 2 dager og 20 ekornloser, hadde humøret falt litt. Noen lokale harejegere fortalte at lenger oppe i dalen var det et kortterreng med tradisjonelt god skogsfuglbestand. Etter en telefon fikk vi bekreftet at det var bra med fugl og ledige kort, men hunnfuglen var fredet, det var derfor det var så mye fugl der ble vi fortalt. Greit nok, alt var bedre enn ekorn. Sakene ble pakket og en time senere stod vi på trappa til kortutstederen. Vi ble møtt av en feit grunneier som var fostra opp på eddik og sitron. Den hissige lille røde tente på karen kontant, og losen var i gang, det var bare det at grunneieren gjorde det samme: -

NSFN

Leder: Grete Waltoft
1930 Aurskog
Tlf 63 86 46 90

Klubbens adresse:
Sekretær Svein
Heggedal
1954 Setskog
Tlf 63 85 73 72

Kaserer:
Eskil Lorentsen
1890 Rakkestad
Tlf 69 22 61 33

Medlemskap inngåes
ved å betale
kr 175.-
(familiemedlem kr.75)
på postgirokonto:
08042852598,
NSFN Anne Marie
Svarttjernet
2254 Lunderseter

Jaktprøveregler 25,-
Klubbemblem 50,-
Kjøpes ved å betale
på postgirokonto
08034338133
Eskil Lorentsen
1890 Rakkestad

Redaktør:
Atle Veddegjerde
3538 Sollihøgda
Tlf:32 15 78 46

LEDEREN HAR ORDET

Vi er godt i gang med jakta, og resultatene varierer nok en del. I vårt langstrakte land varierer tilgangen på fugl enormt, men det som gjør det unødvendig tungt for en del ihuga spetsjegere, er å lese følgende i en annonse for utleie av jakt: ALL BRUK AV SPETZ FORBUDET. At de ansvarlige for jaktutleien vet lite om vår hobby, tyder stavinga av rasenavnet på. Det høres ut som en etterlevning fra nazitiden, som utrydder skogsfuglen like effektivt som nazistene utryddet jøder.

Her diskrimineres altså raser fra jakta, og ikke bruken av hund eller selve jaktformen. Buhund og Laikaer er også utmerkede treskjellere, men blir ikke utelukket fra jaktutleie av den grunn. Greit nok, her sitter det noen sirompa allvitende tullinger på et godt fugleterreng, og nekter bruken av spets. Da er det vel bare å håpe på at de har få år igjen og at mer informerte forvaltere overtar. Vi får leie terreng andre steder så lenge. Det finnes heldigvis utleiery som vet hva det dreier seg om. Det er bare det at fler og fler nekter bruken av halsende fuglehund, i enkelte distrikt har det begynt å bli et problem.

Vi som leser spets nytt vet selvfølgelig hvor "effektiv" jaktformen er, og hvor tåpelige slike beslutninger om jaktnekt virker.

Men det er dessverre flere som leser en slik jaktannonse i Oppland Arbeiderblad, som tenker at nektes bruken av spets, så må det jo være noe i at de er så effektive at det går ut over skogsfuglbestanden. Og det er her vi bør komme på banen og informere om jakten med halsende fuglehund. Selvfølgelig skyter en god jeger med en god treskjeller mye fugl hvis fugletilgangen er god, det er bare det at det gjør også en god støkkjeger eller en god jeger med en god stående eller støtende fuglehund.

Hva som er det mest effektive av de forskjellige jaktformene, må vel være mer avhengig av personen enn hunderasen.

Jeg vil derfor oppfordre de som bor i nærheten av jaktutleiery som nekter bruk av spets, til å be dem med på en jakttur hvor vedkommende får muligheten til å snike på en los og se hvordan det fungerer, "hvor lett det er å felle fugl for spetsen".

Hvis denne utviklingen med å utelukke enkelte grupper fra jakt skal stoppes, må det informeres!

Det hadde vært interessant om medlemmer som kjenner til slike tilfeller med utestenging av spets, hadde tipset styret, slik at vi fikk en oversikt over problemet, og kan iverksette nødvendige tiltak for å få stoppet den negative utviklingen.

Grete

Kort informasjon fra dommerkonferansen

Først vil vi takke "sjefen" (Grete) for et fint innlegg i -Lederen har ordet- i Spets nytt nr.2. Det er sikkert mange jegere som kunne tenke litt i de baner, for kone og barn er det flere av dem som har.

NSFN avholdt dommerkonferanse for Finsk spets den 28. august i år. Det var ikke den helt store dommeroppslutningen denne gangen heller (sist var 23.2-91). Foruten arrangører og foredragsholdere var det ti dommere til stede. Av disse ti var seks dommere autorisert på Finsk spets (Ralf Campbell, Gunnar Haugen, Gerd Hermansen, Per Herset, Eivind Mjærum, Robert Sellevik).

Vi hadde satt opp et program som så slik ut:

- kl 10.00 Åpning. - Presentasjon.
- kl 10.30 Den Finske Spetsen.
- kl 11.00 Særdrag ved rasen, karakter og bygning.
- kl 11.30 Idealtypen av Finsk Spets
- ca kl 12.00 Lunch.
- ca kl 12.45 Gjennomgang av rasestandard - med tolkningsanvisninger.
- ca kl 13.30 Bedømming av hunder - diskusjon
- ca kl 16.00 Oppsummering, evaluering, - avslutning

Grete åpnet med å ønske velkommen, og sa noen ord om blubbens historie før hun ga ordet til Risto Tuomainen som var foreleser denne gangen. Risto kommer fra Finland og driver oppdrett av Finsk spets. Han er også eksteriørdommer på rasen og dømmer jaktprøver. Risto fortalte om den Finske Spetsen, viste video og lysbilder. Dommerne ble spurt ut i tur og orden så ingen satt og ikke sa noe. Også de som ikke hadde autorisasjon på rasen fikk prøve seg.

Moren til Grete har tilgang på ei kantine et steinkast unna NKK's lokaler (hvor vi var) og hadde stelt istand et bedre måltid til alle sammen der. Stor takk til "mor Waltoft" for bevertninga.

Noen andre som fortjener takk er de hundeeierne som på kort varsel møtte opp for å vise fram hundene sine så dommerene også fikk trening i praktisk bedømming.

Som gjest og tolkhjelp hadde vi Lauri Laakso fra Sverige/Finland. Han demonstrerte og viste oss et dataprogram. Her fikk vi litt innblikk i hvordan de bruker data som et effektivt hjelpemiddel i den finske Spetsklubben.

Det er helt klart behov for dommerkonferanser en gang iblandt. Dommerne ville veldig gjerne være med på flere konferanser. Som en slags evaluering spurte Grete om det var noe de var misfornøyde med, eller mente vi skulle ha gjort på andre måter. På det ble det svart: -Det kunne vært valgt en annen dato. -Den praktiske bedømmingen kunne vært bedre organisert. -Veldig bra - Enestående men, hundene kunne vært bedre bærsta.

Nå har vi prøvd oss i februar og i august så hvilken dato vi skal velge neste gang får vi tenke litt på. En får litt erfaring for hver gang så vi får prøve å gjøre det enda bedre en annen gang. Det var stemming for ny dommerkonferanse om to år, så vi får se hva klubben får tid og råd til.

NKKs GRUPPEINDELINGER

Som de fleste sikkert har fått med seg er det bestemt at fra 1.1-94 blir rasene inndelt i nye grupper i forbindelse med utstilling. Spetsene er som kjent nå gruppe A - Spisshunder - De blir fra neste år å finne i gruppe 5-som blir hetnde det samme - Spisshunder -

Her kommer en oversikt de nye gruppeinndelingene:

GRUPPE 1 - Bruks-, Hyrde-, og gjeterhunder

GRUPPE 2 - Schnauzer / Pinscher, Molosser, Sennenhunder.

GRUPPE 3 - Terrier

GRUPPE 5 - Spisshunder.

GRUPPE 4 /6 - Dachs-, Drivende- og Sporhunder

GRUPPE 7 - Stående Fuglehunder

GRUPPE 8 - Apporterende Hunder

GRUPPE 9 - Selskaphunder

GRUPPE 10 - Mynder

OMPLASSERING

Finsk Spets hanhund: Fiadons TIKO Født: 16.8-91
E.: Røjbackens RAIKU U: RANTA

Dersom du er interessert eller vet om noen som er det ta kontakt med:

Bjørnar Johansen i Fredrikstad

Tlf: 69 39 88 09

PARRINGER OG VALPEKJØP

Vi i avlsrådet har stadig forespørsler fra folk som enten skal bruke hundene sine i avl, eller de lurer på hva som skal stå i en kjøpekontrakt, og om de trenger en i det hele tatt.

For å gjøre alt litt klarere og tryggere har vi satt opp forslag til avtaler til bruk både ved parring og kjøp / salg av valp.

PARRINGSAVTALE

Eier hanhund:.....

Adr.:..... Tlf.:.....

Hanhundens navn.....Reg. nr.:.....

Eier tispe.....

Adr.:..... Tlf.:.....

Tispas navn.....Reg. nr.:.....

Ovennevnte har idag inngått følgende avtale om parring:

1. Ved frammøte betaler tispeeier: kr. 500,-

2. Der parring er anbefalt av avlsrådet, betaler tispeeier for parringen etter følgende satser, når valpene er 4 (fire) uker:

500 kr. for første valp

1500 kr for 2 valper

2500 kr for 3 valper

3500 kr. for 4 valper

For valper utover 4 (fire) betales ingen ting.

3. Så snart tispeeier har betalt for parringen, sender hannhundeier utfylt og undertegnet parringsbevis.

4. Dersom hannhundeier forbeholder seg retten til parringsvalp, blir dette en egen avtale mellom hundeeierne.

5. Særskilte avtaler:.....

.....

Parringsdato(er):.....

Sted:.....Dato:..... Sted:.....Dato:.....

.....

Tispeeier

- 7 -

Hannhundeier

KJØPSAVTALE, VALP NSFN

Oppdretter:.....

Adr:..... Tlf:.....

Valpens navn:..... Født:..... Kjønn:.....

Valpens mor:..... Reg. nr.:.....

Valpens far:..... Reg. nr.:.....

Kjøper:.....

Adr:..... Tlf:.....

Valpepris:..... Leveringsdato:.....

1. Oppdretter garanterer at: (stryk det som ikke passer).

*Tispen er premiert på utstilling og jaktprøve

*Hannhunden er premiert på utstilling og jaktprøve

og at begge foreldre er erklært fri for Patella Luxasjon, HD, og er ID-merket

2. Dersom valpen har (får) Patella Luxasjon, eller HD av noen grad, eller eksteriørfeil som gjør at den får 0-premie på utstilling, tilbakebetales valpeprisen eller kjøper tilbys ny valp mot tilbakelevering av angjeldene hund.

Reklamasjon må skje så snart defekten oppdages og senest innen valpen har fylt 18 mndr.

Det er kjøpers ansvar å dokumentere påståtte defekter eller feil som gir rett til reklamasjon.

3. Alle utgifter kjøper har hatt etter at valpen ble hans eiendom er oppdretter uvedkommende.

4. Oppgjør for kjøpet skal senest skje ved avhenting av valpen, forutsatt at tispeeier har gjort opp med hannhundeier.

5. Denne kontrakt er i to eksemplarer, kjøper og selger beholder hvert sitt eksemplar.

Sted:.....Dato:.....

Sted:.....Dato:.....

Kjøper

Oppdretter

JAKTPRØVEUTVALGET INFORMERER

Jaktprøve

Jaktprøvene i Mosvik 4. og 5. september er avviklet med et bra resultat. Jaktprøvene er ikke godkjent av NKK ennå, så resultatene er uoffisielle. 1 X 1EK - 79 poeng, som er den tredje norske finsk spetsen som har oppnådd en 1EK. 2 X 2EK, 4 X 3EK, 4 X 0EK, 1 X 1AK og 2 X 0AK. Fullstendige resultater kommer når prøvesesongen er avsluttet 28/2-94.

Endring telefonnr:

Dessverre har ikke undertegnede hvert lett å få takk i pr. telefon. Det skyldes at jeg ikke bor på internatet som antatt. Sikreste måten å få tak i meg på er å ringe kontoret på dagtid og legge igjen beskjed, telefon 37 93 51 18. Håper jeg får ordnet mobiltelefonen min før oktober, da er det mulig å nå meg på telefonnr. 094 21 056, etter 28. oktober kl. 16.00 er nummeret 94 12 10 56.

Tregneldretreff

Treffet blir arrangert ved Svennebysetra, Våler i Solør, etter gammelt mønster. Se egen annonse annet sted i bladet.

Roy Nilsen
for jaktprøveutvalget

Forts. fra s. 3

Hva! Har dere spets? Denslags dævelskap vil jeg ikke ha i skogen min, den eter jo tiur, slipper den løs oppi her vil den utrydde alt som er av skogsfugl i mils omkrets, nei, finn dere et annet sted å jakte!!

Vi begynner å misunne harejegerene, de har lett tilgang på terreng, kan velge det mest effektive våpnet, det har heller ikke vært snakk om å frede hunnharen og jakten blir ikke møtt med så mange fordommer om utrydding av viltet.

Heldigvis finnes det andre terreng å jakte i og de omtalte problemer kan unngås med en del planlegging og forberedelser, men det er ikke alltid like lett å være spetsjeger. Det er kanskje derfor det ikke er så mange av oss.

Atle

TREGNELDRERTREFF 19. OG 21. NOVEMBER

Jaktprøveutvalget arrangerer tregneldretreff den 19. til og med 22. november i sammen med styret. Innløsning vil bli på Svennebysetra, Våler i Solør, Hedemark. Vi satser på full pensjon, så du trenger kun å ta med sovepose og godt humør, **pris kr 300,- for hele helgen.**

Treffet er beregnet for spetseiere som ønsker å få en innføring om jaktprøver og har en unghund de ønsker å få en liten vurdering av.

Program: Fredag 19/11-93, ca. kl. 20.00 gjennomgang av jaktprøvereglene. Sosialt samvær.
Lørdag 20/11-93, vil vi gå i skogen med unghundene, forenklet jaktprøve hvor dommerne bedømmer hunden og gir en enkel vurdering. Hvis det er interesse vil vi gå gjennom innjaging av unghunder og svare på spørsmål om jakt med spets. Sosialt samvær.
Søndag 21/11-93, går vi til skogs med jaktpremierte hunder, slik at vi forhåpentligvis får se hvordan en spets skal fungere.

Påmelding: Janche Røed, 2436 Våler
Telefon: 62 42 06 42

Velmøtt til en trivlig og lærerik helg i Solør 19. - 21. november.

Jaktprøveutvalget/Styret

FINSK SPETS VALPER TILSALGS!!!

Far: N UCH Lennk Rang S56666/89 (SFUCH, SUCH, SFJCH Kille SF14371N/82 - Rina SF27185T/83)

Mor: Ronja 35053/88 (NUCH Peski 15334/83 - Tussi 08455/84 (LEK jaktpr.)) Begge foreldre har oppnådd LEK på jaktpr. Lennek Rang har startet på 7 jaktpr. og er premiært på alle. Begge foreldre er fri for patella lukasjon. Parringen er godkjent av avlsrådet.
Henv. Roy Nilsen Tlf: 37 93 51 18 dagtid

094 21 056

94 12 10 56 etter 28/11-93

JAKT OG FISKE DAGENE

Tekst: R.N.

Som ifjor, året før der og før der, ble det arrangert spetstreff på Grundset camping i forbindelse med jakt og fiske dagene på Elverum. Treffet samlet medlemmer fra store deler av Norge. Lengst reisevei hadde de fra Mosjøen.

I forbindelse med jakt og fiske dagene på Elverum, ble det arrangert spetstreff på Grundset camping. De fleste ankom fredag kveld, men en håndfull ivrige nordlendinger hadde campet der siden onsdag, det skulle hvert flere av dem, for det var lav frammøteprosent fra klubben.

Etter stemningen å dømme hadde alle det moro. De siste var ikke i seng før klokken 03.00, tiltross for en kjølign værtype og kun et minibål. Men som vanlig når flere spetseiere møtes er det mange hundespørsmål som skal besvares. Som regel er det like mange svar som hundeeiere, da blir debattene lange og kvelden lang, før alle problemer er løst. Men det gikk greit også denne gangen.

Det er moro å se nye ansikter når de faste sliterne svikter. Man kan alltid lære noe nytt når man treffer andre spetseiere. Så det er viktig å møte opp på samlinger/treff og jaktprøver for å kunne utvikle seg til en bedre hundeeier og jeger med halsende fuglehund. Går man bare for seg selv er det lett å kjøre seg fast i ei blindgate uten mulighet for å utvikle seg.

Det var en liten avsporing, tilbake til Grundsettreffet. Fredag kveld var styret samlet til styremøte, utover kvelden var det grilling og sosialt samvær m.m. Lørdag skulle klubben ha en liten infostand ved utstillingsringen for spetsene på Prestøya. Grete stilte med (hadde laget) nye plakater, det var Svein som stilte med plakater på Prestøya lørdag morgen. Det var også kopiert opp en enkel infofolder som ble delt ut til de som var interessert i å kjøpe spets.

Det deltok bare 1 Norrbottenspets og 11 Finsk spetser på utstillingen, som må kunne sies å være et lavt antall.

Tilbake på Grundset camping lørdag ettermiddag ble det mere grilling m.m. og mye hundprat. Noen hadde forlatt oss i løpet av lørdagen mens andre var kommet til. Så det bød ikke på problemer å holde diskusjonen i gang. Temaene spente fra hvorfor stille hunden på utstilling når den er N UCH, via innjaging av unghunder og til foring av hunder som skal brukes ekstremt hardt (jaktet med 4 til 5 dager i uka, gjennom sesongen). Da bålet ikke var større en om fredagskvelden og elvetåka la seg over plassen ble det kvelden litt tidligere enn fredag. Søndag formiddag var det oppbrudd og et år til neste gang. Kommer du og bidrar i hundediskusjonen, det er mye moro, så lar du være vil du angre.

HVORDAN JAGER JEG INN UNGHUNDEN MIN?

Tekst. R.N.

Jeg vil prøve å komme med noen råd/tips om innjaging av unghunder. Erfaringen har jeg samlet gjennom innjaging av to hunder (holder på med hund nr.to), innjagingsforedrag i NSFN's regi og samtaler med andre spetsjegere i Norge og Sverige. Jeg har hvert med i spesial klubben i fem år, med ører og øyne konstant på stilk, så det har samlet seg mange erfaringer bakerst i tenkeboksen.

Fasitsvar

Det finnes ikke noe fasitsvar for hvordan man jager inn en jakthund. Kun fleksible retningslinjer og en del ting man absolutt ikke må gjøre. Det finnes like mange måter å jage inn en unghund på som det finnes hunder. Med det mener jeg at man må vurdere hver enkelt hund og legge opp innjagingen etter nivå/modenhet, psykisk styrke, fysisk styrke og jaktlyst. "Eks: Når det gjelder mine egne hunder, jager jeg de inn forskjellig. Først og fremst på grunn av at de er forskjellige individer som har ulike forutsetninger, men også fordi jeg gjorde en del feil med gamla som jeg ikke gjør om igjen med valpen."

Valpen

Når valpen er mellom 3 og 6 mnd. gjelder det å ikke ha for store forventninger. Det viktigste i denne perioden er å venne valpen til skogen. Skogen skal være en trygg og morsom plass å tilbringe tiden i for valpen. Ta med valpen til skogs og la den løpe løs, det som er viktig er at valpen aldri får anledning til å bli redd på grunn av at den ikke finner far. Selv om valpen i denne perioden kanskje stort sett befinner seg innenfor synshold fra jegeren, så ha med våpen hvis en gratis mulighet byr seg.

Unghunden

Fra 6 måneders alderen kan man begynne å forvente litt mere, men pass på å ikke skru forventningene for høyt. Da blir skuffelsen større når forventningene ikke innfris. Fremdeles er det om å gjøre hunden skogsvant det viktigste, men alvoret har startet. Nå skal hunden lære seg å få et selvstendig søk for å finne fugl før jegeren kommer å "støkker". Skal dette lykkes må vi tilpasse farten etter hundens forutsetninger. Jegeren må gå så sakte at hunden får tid til å søke av terrenget foran og ut til sidene for jegeren. Hvis hunden er tidlig jaktmoden er det positivt å få skutt når hunden finner fugl og gjør jobben sin riktig.

Søk

Som nevnt farten må tilpasses etter hunden. Jakthunden er avlet fram med den egenskapen at den samarbeider med jegeren. "Men det er det mange jegere som saboterer, og legger skylda på hunden." Den feilen flest jegere gjør er at de har det for travelt og går for fort. Det er hunden som skal finne fuglen, så la være å konkurrere med hunden om å være først gjennom terrenget. Det viktigste er at man ikke går fortere enn at hunden får tid til å avsøke terrenget. Går man for fort vil hunden føle seg utrygg, og konsentrere seg mer om å holde rede på hvor jegeren er enn å gjøre jobben sin. For enkelte hunder er det kanskje behov for å stå mye rolig mens for andre kan man gå i mer normalt tempo. For at hunden skal føle seg sikker på hvor far befinner

seg, er det viktig å holde stø kurs. Gå rett fram og skift retning **kun** når hunden er innom etter en søksrunde. Ideelle søksrunder er på 5 - 15 minutter.

Hunden finner fugl

Når jegeren hører eller ser at hunden finner fugl gjelder det å stå helt stille til fuglen har satt seg og hunden "forhåpentligvis" har begynt å lose. Nå gjelder det å ta seg inn på losen så raskt som mulig å felle fuglen. Hvis hunden slutter å lose før du får skutt, så bli liggende og vent til den kommer tilbake og begynner å lose igjen. Hvis du har problemer med å få skutt er det viktig og ikke la frustrasjonen gå ut over hunden, men ta tiden til hjelp. Det er ikke lett å skyte fugl for en unghund, "men det skal være vanskelig". I svensk injagingslitteratur står det at det er viktig å få skutt "ti" fugler den første høsten, men i Norge anser jeg det som lite realistisk. Derfor bli ikke stressa og press hunden for hardt. Tar man tida til hjelp kommer resultatene siden. **"Når man jager inn en unghund er det ekstra viktig å skynde seg langsomt."** For en unghund vil det mange ganger være mere intresant å rote rundt der fuglen satt på baken (lukter sterkt) enn å lose på den i treet. Men etter hvert som man får skutt fugl og hunden får erfaring vil losene bli lengere. Tilslutt vil den lose så lenge fuglen blir sittende, en halv time, en time. **Men det gjelder å være tålmodig, hvis man vil drive fram en god jakthund.** (Gjelder alle raser og jaktformer.)

Hvor mye skal jeg drive unghunden?

Mest mulig, men det gjelder å bruke fornuft og måtehold. Det sier seg selv at en hund som får mye trening har mulighet til å bli bedre enn en som blir brukt lite. Det er bare å se i øynene at man får ikke en god jakthund ved å ligge på sofaen, kun stor innsats og hardt arbeide duger.

For voksne hunder er det en forutsetning at den fysiske grunntreningen er god.. Når det gjelder unghunder er det meget viktig og ikke drive for hard fysisk trening før den er ferdig utviklet. Gjør man, det kan man risikere å ødelegge den for alltid. Det er mye bedre med mange korte jaktturer enn få lange, det gjelder for både fysisk og psykisk trening. Eks: Man får bedre kvalitet på treningen/jakten, **når man tar 4 jaktturer a 2 timer, enn 1 tur a 8 timer.**

Men uansett avslutt jakten/turen når du ser at unghunden mister interessen eller farten i søket avtar merkbart.

Jegern's utstyr m.m.

Bekledning: Klær som er lydløse og har en farge som har liten kontrast til omgivelsene. Med fordel kan det brukes en lue/hatt som kaster skygge over ansiktet.

Våpen m.m.: Det kan være en fordel å ha med kikkert, enkelte ganger kan det være meget vanskelig å få øye på fuglen.

Under innjaging av unghunden vil jeg anbefale å bruke kombi med kikkertsikte på, da er man rustet til å felle fugl i de fleste situasjoner. Jeg vil velge en kombi i kaliber 12/76 - 5,6x52 R eller 7x57 R. Grunnen til at jeg velger haglkaliber 12/76, er at da har jeg mulighet til å bruke de kraftigste haglpatronene i kaliber 12. 76 mm haglpatroner gir merkbart bedre effekt på sittende storfugl, hvis man feilberegner avstanden eller fuglen er dekket av bar. Bruk av kikkertsikte gjør at man kan plassere

haglsvermen mer presist, treffer med kjernesvermen og ikke bare med randhagl. Når hunden får mer erfaring og man ønsker å jakte med kun rifle er det selvsagte valget ei rifle i kaliber 7 X 33 Sako. (Erfaring fra en jeger som foreløpig har skutt 13 skogsfugl og 7 ryper i høst er gode. Alle fuglene har vært døde i skuddet med helmantelkule. Kjøttødlegelsene har vært små selv ved uheldige treff i bein hvor kula har velta. Har gjort en henvendelse til Sakoimporttøren, med spørsmål om hvor mange og hvor mye det vil koste å få laget en serie våpen. Kommer tilbake til det siden.)

Huskeliste

- **Mange korte** turer i skogen er bedre enn få lange.
- Hold **aldri** på så lenge at unghunden går lei, det skal **alltid** være moro å være i skogen.
- **Unngå** at unghunden går helt tom for krefter, den vil siden bli lat og sørge for å spare på kreftene.
- **Unngå** å kjefta på hunden i skogen, men **ros** hver gang hunden gjør positive ting.
- **Bruk stemmen** til å markere for hunden når den jager forbudt/uønsket vilt.
- Skyt **kun** det viltet du ønsker hunden skal jage.
- Skyt **kun** fugler hunden har gjort **riktig** arbeide med, **det vil si fugler hunder marker riktig**.
- Skyt **aldri** overflygere eller fugl som støkkes opp uten at hunden har los på den. (Fugl skal skytes i tre under los).
- **Avpass** farten etter hundens **forutsetninger**.
- Vær **tålmodig**, skynd deg langsomt.
- Mist ikke motet selv om det går tungt i perioder.
- Ikke la egen frustrasjon gå utover hunden.
- Det er ingen krise om man ikke får fryseren full første høsten.
- Utenom jakttiden er det bedre å støkke fuglen ut av lostreet, enn å la den lose så lenge at den går lei.
- La **aldri** hunden drive å rote rundt i skogen på egen hånd.
- Når hunden er løs i skogen skal man **alltid** ha tid til å følge den opp. Det vil fremelske samarbeidet mellom hund og jeger.
- Hold **alltid** stø kurs, ønsker du å endre retning, så vent til hunden kommer inn fra søk.
- Har hunden for stort søk, kall den inn hvert 10 min. og skift retning. Prøv å øke farten, men ikke så mye at du begynner å støkke fugl.
- Har hunden dårlig søk, **sett ned farten**.
- Hvis du stadig støkker fugl før hunden finner dem, **senk farten**.
- **Stol alltid** på hunden, bedre å smyge på en falsk los for mye enn en for lite. Hunden har alltid rett til det motsatte er bevist.
- Bruk mye tid sammen med hunden også utenfor jaktseasonen, ha gjerne hunden inne om kvelden og natten, det bedrer samholdet og samarbeidet. Grunntreningen utenom seasonen er viktig. (De beste hundene jeg kjenner til, lever et godt liv med mye menneske kontakt.)
- Det er et ordtak som sier at man får den hunden man har gjort seg fortjent til. Hvis hunden ikke fungerer som ønsket kan det være en fordel å vurdere eget hundehold og innsats, før man skylder på hunden. **Lykke til med unghunden.**

Returadresse:

Anne-Marie Svarttjernet
2254 Lunderseter

